

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 500/2015
10.12.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Снежане Андрејевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиоца С.С. из Н.Б., кога заступа А.Б., адвокат из Н., против тужене Републике Србије – Министарство одбране, ВП 8927-4 Ниш, коју заступа Дирекција за имовинскоправне послове – Одељење у Нишу, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3775/14 од 26.11.2014. године, у седници већа одржаној 10.12.2015. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3775/14 од 26.11.2014. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П1 1017/12 од 25.03.2014. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и тужена је обавезана да тужиоцу због претрпљене повреде у вези са радом на име накнаде штете за претрпљене физичке болове исплати 350.000,00 динара, за претрпљени страх 250.000,00 динара и за претрпљене душевне болове због умањења животне активности 500.000,00 динара, укупно 1.100.000,00 динара, са законском затезном каматом од дана пресуђења 25.03.2014. године, до исплате. Ставом другим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев у делу којим је тражено да се тужена обавезе да тужиоцу, преко износа досуђених претходним ставом, исплати разлику до тражених износа од 500.000,00 динара за претрпљене физичке болове, 500.000,00 динара за претрпљени страх и 1.000.000,00 динара за претрпљене душевне болове због умањене животне активности. Ставом трећим изреке тужена је обавезана да тужиоцу на име накнаде материјалне штете у виду разлике између зараде коју би остваривао да је радио и инвалидске пензије која му је исплаћивана у периоду од 01.01.2007. до 28.02.2009. године исплати месечне износе ближе наведене у изреци, са законском затезном каматом на појединачне износе почев од првог у месецу за претходни месец, до исплате. Ставом четвртим изреке, тужена је обавезана да тужиоцу накнади парничне трошкове у износу од 763.647,00 динара.

Апелациони суд у Нишу је пресудом Гж1 3775/14 од 26.11.2014. године преиначио првостепену пресуду у усвајајућем делу тако што је тужбени захтев одбио као неоснован, а тужиоца обавезао да туженој Републици Србији – Министарству одбране - ВП 8927-4 Ниш на име трошкова парничног поступка исплати 361.500,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права и битне повреде одредаба парничног поступка.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр.72/11... 55/14), који се у овом поступку примењује на основу члана 506. став 2. истог Закона, и утврдио да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, као ни битна повреда из члана 374. став 2. тачка 12. истог закона, на коју се ревизијом неосновано указује. Побијана одлука је јасна, потпуна и непротивречна, садржи разлоге о битним чињеницама, а дати разлози сагласни су изведеним доказима, па пресуда нема недостатака због којих се не би могла испитати.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код тужене као професионално војно лице, по струци пилот, у чину мајора. Приликом одласка на посао 19.10.2005. године, око 06,50 часова ујутру, тужилац је теже повређен у саобраћајној незгоди, до које је дошло када је путничко возило које се кретало у истом смеру ударило у бицикл којим је управљао тужилац. Тужилац је од ударца пао на земљу и остао прикљештен између предњег браника возила и асфалта. У прекршајном поступку који је вођен поводом саобраћајне незгоде утврђено је да је незгоду проузроковао тужилац, тако што је управљајући бициклом из десне саобраћајне траке, којом се до тада кретао, непрописно прешао у леву саобраћајну траку, чиме је приморао возача путничког возила које се кретало левом саобраћајном траком у истом смеру да скрене и удари у метални стуб, а затим се одбије и удари у бицикл. Због догађаја од 19.10.2005. године тужилац је решењем Уп 01-22716705 од 10.10.2006. године оглашен прекршајно одговорним. Од повреда задобијених у удесу тужилац је у почетку неадекватно лечен, јер приликом пружања прве помоћи није уочено да је тужиоцу преломљен први слабински пршљен. Прелом слабинског пршљена је први пут констатован 03.11.2005. године, а у дотадашњем току опоравка тужиоцу су само делимично саниране повреде у виду раздерине потиљачног предела главе и нагњечења слабинске регије. У јануару 2006. године тужилац је хоспитализован на Војномедицинској академији у Београду, али се од оперативног лечења тужиоца одустало због раније постојеће болести - тромбоцитопеније. Вештачењем од стране вештака медицинске струке је утврђено да је због неблаговременог дијагностиковања и неадекватног лечења тужиоцевих повреда, задобијених у саобраћајној незгоди дошло до погоршања здравља тужиоца, што је онемогућило и примену оперативне методе лечења која би, да је правовремено извршена, умногоме могла да помогне тужиоцу и поштеди га болова и даљег погоршања

здравља. Услед задобијених повреда тужилац је трпео физичке болове и страх, а његова животна активност је трајно умањена. Надлежна војнолекарска комисија тужене је утврдила да је тужилац трајно неспособан за војну службу, те му је почев од 01.01.2007. године признато право на инвалидску пензију. Економско-финансијским вештачењем утврђена је висина разлике између инвалидске пензије коју је тужилац примао у спорном периоду и пуне зараде коју би остваривао да је наставио да ради.

Полазећи од чињенице да је тужилац повређен приликом одласка на посао и да се ове повреде сматрају повредама на раду, односно повредама насталим у вршењу дужности у вези са војном службом, у смислу члана. 232. Закона о Војсци Југославије („Сл. лист СРЈ“ 43/94 са изменама и допунама), првостепени суд је закључио да је тужена одговорна за материјалну и нематеријалну штету коју је тужилац претрпео у вези са саобраћајном незгодом од 19.10.2005. године. Због наведеног, првостепени суд је одлучио усвајањем захтева за накнаду материјалне штете и делимичним усвајањем захтева за накнаду нематеријалне штете.

Апелациони суд у Нишу је закључио да је на потпуно и правилно утврђено чињенично стање првостепени суд погрешно применио материјално право, имајући у виду да је у спроведеном прекршајном поступку утврђено да је саобраћајна незгода у којој је тужилац повређен проузрокована искључиво његовом кривицом те да, у конкретном случају, без обзира на околност да је штета настала приликом одласка на посао, нема одговорности тужене за штету проузроковану искључиво пропустом тужиоца, због чега је првостепену пресуду преиначио у усвајајућем делу и одлучио одбијањем тужбеног захтева.

Ревизијом се неосновано оспорава правилност примене материјалног права и указује да је тужена, као тужиочев послодавац, по принципу објективне одговорности у обавези да му накнади материјалну и нематеријалну штету претрпљену као последицу повреде на раду, односно у вези са радом. Према одредби члана 164. Закона о раду, ако запослени претрпи повреду или штету на раду или у вези са радом, послодавац је дужан да му накнади штету, у складу са законом и општим актом. Међутим, супротно наводима ревидента, другостепени суд правилно закључује да за штету коју тужилац трпи као последицу повреда у саобраћајној незгоди 19.10.2005. године није одговорна тужена нити по основу кривице за штетну радњу или пропуштање (субјективна одговорност) нити по основу ризика од опасне ствари чији је власник или ималац тужена, односно опасне делатности којом се тужена бави (објективна одговорност). У овом случају, тужилац је искључиви кривац за саобраћајну незгоду у којој је повређен јер је, возећи бицикл, противно прописима нагло променио саобраћајну траку којом се кретао, те је у њега ударило путничко возило које се кретало иза њега. Узрок незгоде је противправно понашање тужиоца, због којег је решењем прекршајног органа Уп 0122716705 од 10.10.2006. године и оглашен одговорним. Нема одговорности тужене као послодавца када је штета проузрокована искључиво радњом оштећеног, овде тужиоца, без обзира што претрпљене повреде оштећеном могу бити признате као повреде на раду по посебним прописима из области социјалног, односно пензијског и инвалидског осигурања, па оштећени сходно наведеном остварује права из осигурања у пуном обиму. Осим тога, у поступку пред нижестепеним судовима је утврђено да је тужиоцу, услед

неблаговременог дијагностиковања прелома слабинског пршљена и последично неадекватног лечења и збрињавања, уз постојећу болест (тромбоцитопенија) погоршано здравствено стање у мери која је довела до потпуног губитка радне способности, те је тужилац почев од 01.01.2007. године у инвалидској пензији. Због пропуста у лечењу тужилац и даље повремено трпи физичке болове лакшег интензитета, а његова животна активност је умањена. Међутим, тужилац је у току поступка одустао од проширења тужбе у односу на здравствену установу у којој је лечен, сматрајући да је за целокупну штету коју је претрпео као последицу повређивања 19.10.2005. године одговорна тужена као његов послодавац. Имајући у виду да је штета у виду губитка радне способности и умањења животне активности последица пропуста у лечењу тужиоца након саобраћајне незгоде, Врховни касациони суд указује да радње које предузимају други субјекти, на које послодавац не може да утиче нити да их контролише, у сваком случају прекидају узрочну везу према послодавцу, па за евентуалне пропусте лекара приликом лечења и збрињавања туженог у здравственој установи није нити може бити одговорна тужена Република Србија – Министарство одбране - ВП 8927-4 Ниш као тужиочев послодавац. Стога је другостепени суд правилном применом материјалног права преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев за накнаду материјалне и нематеријалне штете, налазећи да је у целости неоснован. За своју одлуку другостепени суд је дао јасне, правилне и потпуне разлоге које је у свему прихватио и ревизијски суд.

Из наведених разлога, применом члана 414. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу првом изреке.

Имајући у виду исход поступка по ревизији, тужилац нема право на накнаду трошкова ревизијског поступка, због чега је применом члана 165. став 1. Закона о парничном поступку одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа-судија
Снежана Андрејевић,с.р.**